

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-69(19)/12/KW

Warszawa, dn. 4 września 2012 r.

DECYZJA DNR-1/102/2012

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 1 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8”, wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Marka Kozbura, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „ARTMAN” Marek Kozbur w Przecławiu, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że świece dekoracyjne „jabłko welur kula 8” są bezpieczne i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 9 marca 2012 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8”, wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Marka Kozbura, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „ARTMAN” Marek Kozbur w Przecławiu.

Produkt będący przedmiotem postępowania to świeca dekoracyjna w kształcie jabłka o średnicy 8 cm. Do opakowania produktu dołączona jest etykieta, na której znajdują się następujące informacje: „produkt nie do spożycia, ARTMAN Marek Kozbur, 72-001

Kołbaskowo, Kurów 16, jabłko welur kula 8” oraz kod kreskowy 5902989573801. Świece są dostępne w kolorze czerwonym oraz zielonym.

W trakcie kontroli przedsiębiorcy Józefa Pieprzycy, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.H.LIDO w Podłężu, inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej dokonali oceny organoleptycznej świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8”. Na podstawie przeprowadzonych oględzin inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że świece swoim wyglądem i kolorem przypominają prawdziwe jabłka i przez to wskazują na inne niż rzeczywiste przeznaczenie, tzn. są imitacją i mogą być, szczególnie przez dzieci, uznane za środki spożywcze. W konsekwencji, dzieci mogą podjąć próbę konsumpcji świecy, co może spowodować zagrożenie dla ich zdrowia (ryzyko uduszenia lub zadławienia odgryzionym kawałkiem, ryzyko utraty zębów podczas gryzienia). Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie dodatkowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie (Dz. U. Nr 71, poz. 644), zwanego dalej „rozporządzeniem Rady Ministrów”, produkty, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie, zwane „imitacjami”, nie mogą posiadać cech i właściwości wywołujących u konsumentów, zwłaszcza u dzieci, przeświadczenia, że są to środki spożywcze, jeżeli próba konsumpcji imitacji może powodować zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), pismem z dnia 30 kwietnia 2012 r., Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Marka Kozbura, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „ARTMAN” Marek Kozbur w Przecławiu (strona postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8”. Jednocześnie, w drodze postanowienia z dnia 4 maja 2012 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, Prezes UOKiK wyznaczył w/w przedsiębiorcy termin 21 dni od dnia otrzymania tego postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez świece dekoracyjne „jabłko welur kula 8”. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez w/w świece

niezbędne jest wycofanie tych produktów od dystrybutorów oraz przekazanie dowodów tych działań w postaci faktur korygujących, a w przypadku przedsiębiorców, którzy nie posiadają świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8” w ofercie handlowej – w postaci ich oświadczeń o nieposiadaniu tych produktów. Produkty odebrane od dystrybutorów, wraz z produktami będącymi ewentualnie w posiadaniu strony postępowania, powinny zostać zniszczone, na dowód czego należy przedstawić protokół zniszczenia lub fakturę za usługę utylizacji. Ponadto, organ nadzoru wezwał stronę postępowania do określenia jej roli w obrocie kwestionowanymi produktami, jak również przedstawienia listy dystrybutorów wraz z fakturami sprzedaży.

Pismem z dnia 28 maja 2012 r. strona postępowania oświadczyła, że wygląd świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8” w istotny sposób odróżnia się od wyglądu prawdziwych owoców (inny zapach, jednolity kolor, posiadanie opakowania oraz etykiet, odmienny skład), w związku z czym nie można ich uznać za imitacje żywności. Ponadto, jak wyjaśniła strona postępowania, świece są wykonane z materiału, który uniemożliwia odgryzienie kawałka świecy, a tym samym nie ma ryzyka zadławienia lub uduszenia się odgryzionym kawałkiem, ani ryzyka utraty zębów. W swoim kolejnym piśmie, które wpłynęło do UOKiK w dniu 19 czerwca 2012 r., strona postępowania oświadczyła, iż zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wycofanie produktu z rynku jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy inne działania nie są wystarczające wobec produktów stwarzających poważne zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów. Ponadto, strona postępowania ponownie podkreśliła, że świece dekoracyjne „jabłko welur kula 8” są bezpieczne i nie posiadają cech prawdziwych owoców. Ponadto, strona postępowania oświadczyła, iż żądanie Prezesa UOKiK zawarte w postanowieniu z dnia 4 maja 2012 r. nie jest zgodne z prawem, bowiem nakaz wycofania produktu z rynku wymaga wydania decyzji. Strona postępowania podniosła również, że na rynku znajduje się wiele produktów, które – kierując się argumentami organu nadzoru - należałoby uznać za imitacje, a działania organu, które w tej sytuacji zmierzają do wycofania z rynku tylko jednego produktu, naruszają prawo.

Mając na uwadze stanowisko strony postępowania, w szczególności informację o braku możliwości odgryzienia kawałka świecy z uwagi na materiał, z której jest ona wykonana, Prezes UOKiK uznał, że w celu ustalenia, czy powyższe produkty spełniają wymagania bezpieczeństwa, niezbędne jest przeprowadzenie rozstrzygających badań. W związku z powyższym, w dniu 25 czerwca 2012 r. Prezes UOKiK wydał postanowienie o przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, tj. Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie.

Pismem z dnia 30 lipca 2012 r. Prezes UOKiK, na podstawie art. 79 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zawiadomił stronę postępowania, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego odbędzie się dnia 20 sierpnia 2012 r. i poinformował o przysługującym jej prawie udziału w tych badaniach, jak również o prawie zadawania pytań i składania wyjaśnień w czasie przeprowadzania dowodu z biegłego.

W dniu 21 sierpnia 2012 r. do UOKiK wpłynęła opinia Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie (sygn. D.DOC.910.309/12), dokumentująca przebieg badania użytkowego trzech egzemplarzy świecy dekoracyjnej „jabłko welur kula 8”, przeprowadzonego z udziałem dzieci w wieku dwóch i czterech lat. Z przedmiotowej opinii wynikało, że z pewnej odległości świece zostały rozpoznane przez dzieci jako owoce – jabłka, jednak po wzięciu do ręki oraz powąchaniu świec dzieci uznały, że nie są to produkty do jedzenia. Młodsze dziecko podjęło próbę ugryzienia świecy, jednak po zbliżeniu do ust i powąchaniu nie wyraziło chęci zjedzenia produktu. W toku badania podjęto jednak próbę odgryzienia kawałka świec. Próba ta okazała się bezskuteczna – żadne z dzieci nie było w stanie odgryźć kawałka produktu. Po wbiciu zębów w świecę pozostał ślad na lakierze oraz drobne odpryski wierzchniej powłoki świecy, jednak dzieciom nie udało się wyodrębnić zębami kawałka świecy. Próba odgryzienia kawałka świecy okazała się bezskuteczna również w przypadku osoby dorosłej. Na podstawie przeprowadzonych badań biegły stwierdził, że podobieństwo świecy do jabłka może wywoływać u dzieci chęć jej konsumpcji, o ile produkt nie jest zapalony. Małe dziecko, z uwagi na wrodzoną ciekawość, może próbować ugryźć świecę, jednak nie jest to możliwe. Ponadto, zapach świecy zniechęca do konsumpcji, a w przypadku starszych dzieci pozwala niezwłocznie zakwalifikować produkt jako nieprzeznaczony do spożycia. Ponadto, jest mało prawdopodobne, aby dziecko wykazało tak dużą determinację w próbie konsumpcji świecy, aby mogło uszkodzić sobie uzębienie. Wobec niemożliwości odgryzienia kawałka świecy zarówno przez dzieci, jak i osoby dorosłe, w opinii biegłego brak jest również ryzyka uduszenia lub zadławienia się użytkownika.

W piśmie z dnia 23 sierpnia 2012 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o wynikach badań przeprowadzonych przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie. W tym samym piśmie organ nadzoru poinformował stronę postępowania o prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Marek Kozbur, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „ARTMAN” Marek Kozbur w Przecławiu, wprowadził świece dekoracyjne „jabłko welur kula 8” na rynek i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za producenta uznaje się przedsiębiorcę prowadzącego działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie. Na etykiecie umieszczonej na produkcie znajdują się dane przedsiębiorcy będącego stroną postępowania, a w piśmie z dnia 28 maja 2012 r. potwierdził on, że jest wytwórcą świec dekoracyjnych „jabłko welur kula 8”.

Art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stanowi, że producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

Mając na uwadze wyniki badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK uznał, iż istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że świece dekoracyjne „jabłko welur kula 8” nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i stanowią zagrożenie dla użytkowników. Powyższa ocena została zakwestionowana przez stronę postępowania, która oświadczyła, że produkt jest wykonany z materiału, którego nie można ugryźć, a ponadto nie stanowi imitacji żywności, bowiem posiada inny skład, zapach, wygląd, niż prawdziwe owoce. Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK zdecydował, iż konieczne jest przeprowadzenie badań pozwalających na stwierdzenie, czy istnieje możliwość odgryzienia kawałka świecy przez

dziecko, a jeżeli tak, to jakie to może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia. W tym celu Prezes UOKiK postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłego – Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie. Badania te wykazały, że materiał, z którego wykonana jest świeca, uniemożliwia odgryzienie kawałka świecy zarówno dziecku, jak i osobie dorosłej. Ponadto, zapach produktu zniechęca dziecko do próby konsumpcji produktu, a starszym dzieciom pozwala na zakwalifikowanie świecy jako produktu, który nie jest przeznaczony do spożycia. W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał, że świece dekoracyjne „jabłko welur kula 8” są bezpieczne.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że produkt jest bezpieczny.

Na podstawie art. 25a ust. 6 w związku z art. 25a ust. 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, koszty związane z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego, tj. Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie, ponosi budżet państwa.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak

Otrzymują:

r.pr. - pełnomocnik
Kancelaria Prawna
ul. F. Ratajczaka 42/13
61-816 Poznań

Marek Kozbur „ARTMAN” Marek Kozbur
Kurów 16
72-001 Kołbaskowo